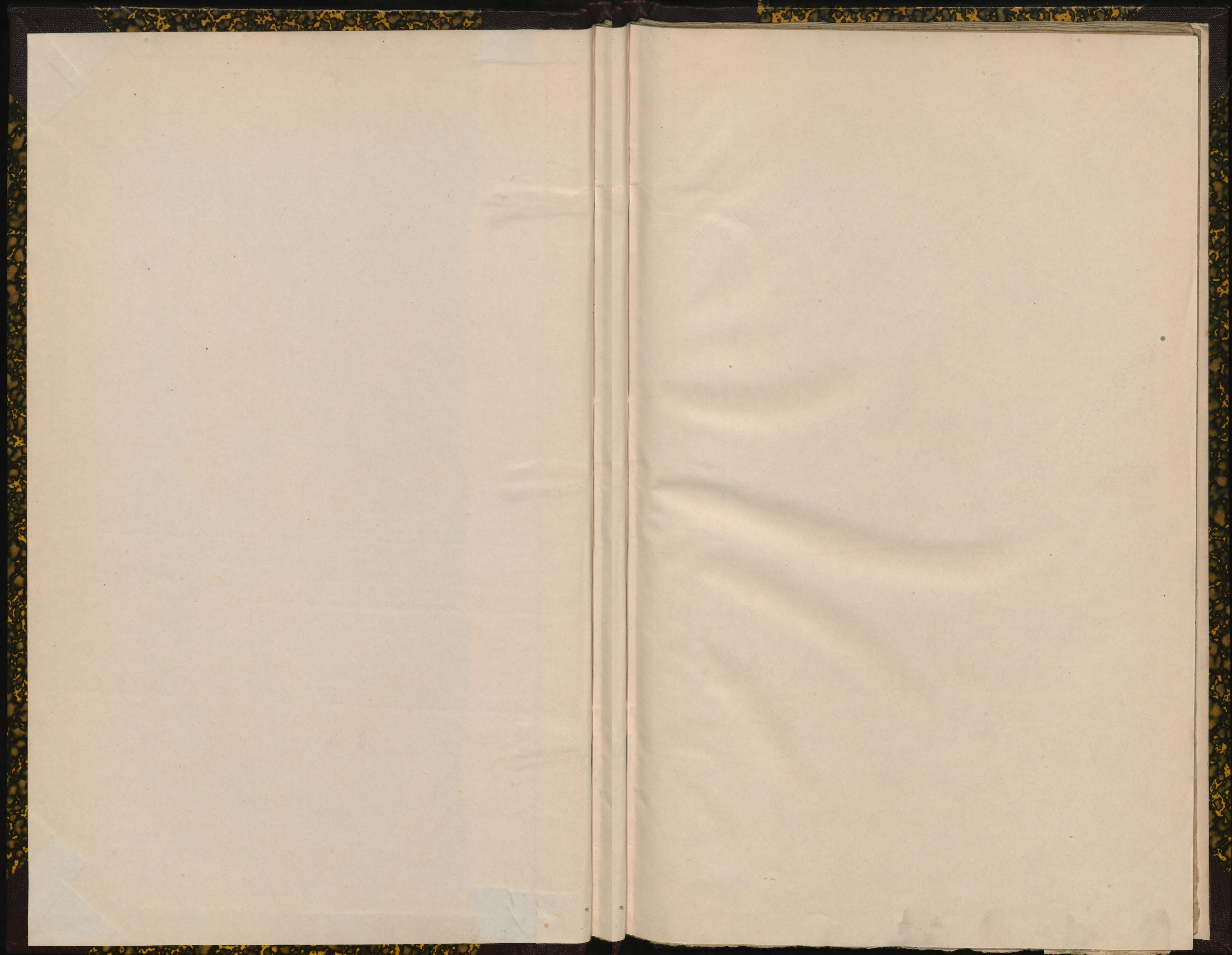

Javan.

Ms. orient.
Quart. 1137

Radjio Soko.

IX. c.

acc. ms. 1906. 280.

Ms. Orient. qu. 1437.

(javan.)

2
Ludwig Schlo

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in a dark ink on aged paper. It appears to be a list or a series of entries, possibly related to a historical event or a collection of names. The script is dense and flowing, with many ligatures and flourishes. The text is organized into several lines, with some lines starting with a large initial letter, possibly a section marker. The overall appearance is that of a well-preserved but aged historical document.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in a dark ink on aged paper. It appears to be a list or a series of entries, possibly related to a historical event or a collection of names. The script is dense and flowing, with many ligatures and flourishes. The text is organized into several lines, with some lines starting with a large initial letter, possibly a section marker. The overall appearance is that of a well-preserved but aged historical document.

4
Liber iurand verhaalde, dat het eiland Java voor of
laet aan het land Agirreem onderworpen in aan Heheka
eijnsbaar zal worden; maar na verloop van 100 jaren,
behaalde het den Almaghien, een vorst over Java te
dort regeren, die deszelfs ziele te Saloch zoude vestigen;
ja, en in alles betrouwen en bovennatuurlijke vorst; doch des
zelfs gelooft zoude dat van Shuda zijn en hij zoude gene
letteren verstaen: deszelfs naam zoude Grabae Siendole
zijn. Na de verduyning van dien vorst, zoude hem een ont
sardt vervangen, die deszelfs ouders ongehoorsaam zoude wot
den, ook zou hij een rouwschietter zijn: deszelfs ziele zal hij
naar Mindang Kamolan verplaatsen, gelien den Costen der
stad, Kinnak. Toen zouden de letteren nog niet bestaan, ver
volgens zoude een schrijft geleerde Hadjie Soko genaamd, van
den overmal afkomstig Java bevoelen. Door den vollen
hoogen zoude bepaald zijn geweest, dat hij als vorst het
kustgebied bestuur over het eiland Java zoude voeren, doch het
zou niet lang duren of het ziele zou hem door den Almaghien
stien ontnomen en aan denzenen, die daarop aanspraak zou
hebben gegeven worden, omdat hij zijne trod zal konvigen,
zal hij vervolgens vorst over de kustgebieden worden.

Voer dat er een vorst over Java regerde, was hetzelve
een onveilig. De menichen bestallen skandem om aan den
kost te komen, zodat de sterkste alles knigen. Zij onthel
den het Budhaismonen en baden heet in fkeunen aan: vervol
gens behaagde het den Almaghien, een vorst daartoe
stellen, die het eiland Java regerde; deze was een zoon van
Vorst Wataeguenoong, genaamd Siendole, was schoon van
gelaat, kundig en bovennatuurlijk. Hij had sul invloed
op het eiland Java, al de luchtgeesten van Java vreesden
en onderwierpen zich aan hem: deszelfs regering was van lan
gen duur, het eiland was volkrijk en in goede milvaart.

Handwritten text in a cursive script, likely a form of shorthand or a specific dialect. The text is written on a single page with a vertical margin on the right. It consists of approximately 25 lines of text, with some lines starting with a large, ornate initial letter. The script is dense and flowing, with many ligatures and flourishes. The paper appears aged and slightly discolored.

te gemakt kwam, vorst Siendoelo reisde. Jong mensch, denke dat
gij ook tot vorst bekent zijt; maar verhaast den tijd niet.
Deroko Fjengkar antwoordde: wat zegt gij? wilt gij mij ongel-
ukkig maken, nu ben ik niet bevreesd, ik zal mij op u ver-
ken. En aldus gesproken te hebben, nam hij een ijzeren knede-
in zwaarte derhalve heen en weder, zonder hem eenmaal te raken
op dezelfde oogenblik, werden vorst Siendoelo en zijne onder-
nen ontichtbaas, het land Salach zag er als een bosch uit, des-
zelfs door verolachte hij. Hebt! Deroko Fjengkar, aan-
gelen gij mij aandacht, hebt gij een groote zonde jegens
de godheid begaan en zult niet lang als vorst regeren. De
toekomst zal iemand mij over U roeken, en kraken zal
verplaatst worden. gij zult een verkeerde gedaante aannemen
en zult worden: dat staat u te wachten.

Toen Deroko Fjengkar de verolaching zijns vaders had aange-
hoord, vroeg hij om vergiffenis en meende bitterlijks, hij wilde
niet tot zijner vader bekeering, maar zulks was te laat, want gis-
tykrijg manneer men ichts smijt, en het is gevallen, dan men
deszelfs loop nadelig, voornemende slach moet doorgaan. Des-
roto Fjengkar sloot zich grinnik, keerde naar Mandang Kamol, en
den king omdat het land Salach er reeds als een bosch uitzag.

Deroko Fjengkar at dagelijks een mensche. Het reestrand
en het land, behorende onder Mandang Kamolan, bevonden menschen
op, hetgeen hoe langer hoe meer zijn land vermeerstte.

Vorst Deroko Fjengkar had slechts eenen zoon schoon kon-
neger, genaamd Hadan Danisworo, hij werd op gelijc tot de vorst-
schelijke waardigheid; maar des vaders konink was altyd zeer be-
druft, omdat de vader een menscheneter was.

Handwritten text in a script, likely Javanese, covering the left page of the manuscript. The text is written in a cursive style with many diacritics and is organized into several paragraphs. The script is dense and fills most of the page area.

Het voraftaand, verhaal houdt voort op. De sprake
Hadje Soko, die in alles bedreuen en bouu naturelijck was, hij kon
van Mokka op Java aan, slechts zes dagen duurde zijne reis. Onder
weg hielt hij op aan het land Sielan, dewelke beuoners werden met
zijn geloof bekend gemaakt, zij waren reus allen kundig en beme,
ter hulpe. Veruolgens fchikte Hadje Soko in verhaal in de ke
nische taal aangaande Mangjens Widojo. Radet hij een jaer in
het land Sielan had dooreubracht, kwam hij ueruolgens op de kust
van Chormandell aan, dewelke beuoners onderwierpen zich allen
Veruolgens fchelde Hadje Soko het verhaal van Romo Dero op,
die erkend werd als vorst over de afen, dewelke land, was Portijs
Watie, destijds vijandig met den vorst der reusen te Ngalingke.

Van de kust van Chormandell keerde Hadje Soko naar het land bee
lan terug. Veruolgens kwam hij te Siigelang aan, alwaar hij onder
wijg gaf in den goddienscht en bracht in het schrift het reike Bone
Zotro van Loekopole, hij verbleef hondert jaer te Siigelang,
het land, Siigelang had zich reus onderworpen, dewelke beuoners
volgden allen de leer van Hadje Soko op. Lang daarna verliet
Hadje Soko Siigelang, met het voornemen zich naar Java
te beuonen. Onder weg deed hij het eiland Lampoen aan toe,
kodono aan, de beuoners die twee eilanden, waren reus allen be
driven. Toen hij een jaer had opgehouden, zette hij zijne reis voort
betrad Java op de plaats genaamd Ngaidjoeng Koolan in het land
Banten, alwaar hij onderwijg gaf in alle talen en in de leer
der zielsverheeking, de beuoners van Ngaidjoeng Koolan onder
wierpen zich allen, zij waren godvrechtig en lijfsuig.

Er bestonden Javache letteren, Sadij Soetjo Keling en Kendo,
zoornide de Sjondro Singkolo, ook door Hadje Soko opge
maakt, toen hurschte er geen vorst te Ngaidjoeng Koolan.

Handwritten text in a cursive script, likely a form of Malay or Indonesian, covering the entire left page. The text is written in dark ink on aged paper and includes numerous diacritical marks and symbols.

Madjir Soko zou koning gemaakt worden; maar hij wilde niet, hij had slechts de eed tot de godheid afgelegd, priester te zijn. Hij reisde een jaar in het land, Santen, vervolgens kwamen welken zijner leerlingen van den overval op Java aan.

Volgens verliet Madjir Soko het land, Santen, van zijne leerlingen liet hij achter, opdat zij voortgingen onderwijzen in de godd. dienst te geven, ten einde zijne leer te verspreiden, zij reisden naar Java doch zetteden een voet aan wal, hun wil was zich naar het land Mendang Kamoolan te begeven, zij waren het met de wind eens, zoodat zij spoedig aankwamen en aan den berg Mendang op- hielden, Madjir Soko vermoedde van bovennatuurlijke magt, en overtrof al wat geschapen was. Binnen een reis van Kaskat naar Java duurde drie jaren, daarentegen bleef Madjir Soko slechts zes dagen onderweg, zulks was juist door de hooge godheid beschikt, al wat hij verkoos vond plaats, daarom kwam hij naar Java rond, ten einde zijne leer uittebreiden.

Madjir Soko was nog jong, schoon van gelaat, kende zijn ge- loof zeer goed, waarin hij door vele menschen is overtuigd gewor- den. Toen hij den berg Mendang beklad, was het juist in de maand Desay, morgse koso fmoesop, de week van Kinnahil van het jaar Djern, makin, het jaargetal is Kinnahil waake Tarpe Djahoe fmoesop dngkole.

Madjir Soko vestigde zich in de djoa Kaboejethan, hij had reeds veel leerlingen, van den overval bracht hij mede Kamische werken, bevattende de verhalen van Warjoane Widojo; Rome, onderzocht naar de kettersen. Hoe lang hij zich te Kaboejethan vestigde, ontwierp hij de doctrie dandie, Doonome, fmoesop Kinnahil, Wemohe, en Djino Surtje.

De Westelijke volken erkenden Madjir als hun heer, vervolgens nam hij den bijnaam van Madrik Bathoro aan, zijne beknopte discipulen werden talrijk en hun reeds verquand onderwijs te geven.

Madjir Soko maakte een groot geschut en vier klein, acht bus.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or letter. The text is written in a dark ink on aged paper. It consists of several paragraphs, with some lines indented. There are some large, stylized initials or flourishes interspersed throughout the text. The handwriting is somewhat difficult to decipher due to its cursive nature and the age of the document.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or letter. The text is written in a dark ink on aged paper. It consists of several paragraphs, with some lines indented. There are some large, stylized initials or flourishes interspersed throughout the text. The handwriting is somewhat difficult to decipher due to its cursive nature and the age of the document.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or letter. The text is written in a dark ink on aged paper. It consists of several paragraphs, with some lines indented. There are some large, stylized initials or flourishes interspersed throughout the text. The handwriting is somewhat difficult to decipher due to its cursive nature and the age of the document.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or letter. The text is written in a dark ink on aged paper. It consists of several paragraphs, with some lines indented. There are some large, stylized initials or flourishes interspersed throughout the text. The handwriting is somewhat difficult to decipher due to its cursive nature and the age of the document.

zijn huis, hiels te Zedigkhaan aan de zijde van de over-
 zeer hij leefde en vele maken daarvan gebruik. Van Za-
 djingkaengaan begaf hij zich naar Sourabaya, aldaar
 onderworf hij onbegrijpelijkheid en vertrok vervolgens naar
 het land Mentane Kamolan.

Madjie Soke leefde in het gehucht Sangkiki, alwaar hij
 een huisje van Stonde Singkeran opheftte. Lang-
 aan de deur en was verheugd de orde van den tuin te zien. De
 men, waarin allerlei soorten van bloemen te zien waren, het
 was juist de bloeitijd en de grond was zeer schoon, links
 en rechts van den tuin, woonden vele miniatien. Stonde
 Singkeran was eigenaar van dat gehucht en was rijk en
 gelyk in bloedverwanten, hare echtgenoot was genaamd Zatieh
 van Mentane Kamolan en had een dochter achtjaar olden,
 met name Deric. Harasfakie. Zij had haar deugdende
 naar berecht en was buitengewoon schoon, en den tijd over
 zij door niemand in schoonheid overtroffen.

Njahie Stonde het huis uitgaande was verwonderd ge-
 ten te zien, zoodat zij het huis niet binnentrad, hare dienst-
 boden last gaf om met nittespreiden en liet toen de gas-
 ten binnentreden. Madjie Soke en zyne onderdanen met
 den binnengedien, namen plaats op de mat beneden den trap
 en werden op bevel onthaald.

Njahie Stonde was zeer verwonderd, Madjie Soke's schoon-
 en ernstig gelaat te zien, na hem gegroet te hebben, vroeg
 zij hem. Wat is uw naam? Waar komt gij van daan en
 waar zijt gij voornemens te gaan? Madjie Soke ant-
 woortde, ik ben een armvervend mensch, die geen huis heeft.
 Njahie Stonde antwoordde al lagchende, ik vraag u naar
 de waarheid, waar bestaat er iemand, die geen geboorteplaats

Handwritten text in a cursive script, likely a Dutch colonial language, spanning the top half of the left page. The text is written in dark ink on aged paper.

Handwritten text in a cursive script, continuing from the top half of the left page. The text is written in dark ink on aged paper.

hijft. Khatje Soko antwoordde, ik kom van den overwal, ik ben
alhier gekomen, om het eiland Java te zien, deel mij mede
melke de naam van deze plaats is. Khatje Soko antwoordde,
de, dit is het land Abentang Kameolan, waarover vorst
Desoto Ejangkar regeert, deszelfs voormalige patik met mijn
echtgenoot, thans bestaat hij niet meer, hij werd door mijn
jongeren broeder vervangen. Khatje Soko vroeg, had u echtge-
noot geen kinderen? Waerop Khatje Soko antwoordde, ja,
hij had er een, doch u misst, hetwelk bij het overlijden haars
vaders, nog kindeling was. Wanneer gij mijn voorstel geadviseert,
nem ik u tot mijnen voor aan en krijgt gij mijne dochter tot
uwer jongere zuster, opdat zij niet zonder broeder of zuster blyve.
Khatje Soko antwoordde het zij zoo.

Vervolgens riep Khatje Soko hare dochter in gelaste haer
den voorschijn te komen. Haar oerf was: vraag om haar,
liebaar uwer ges aangekomen rondsourind, broeder. Vervol-
gens bleefde nieuwe Karagjatie zich aan, melken nate
gehoorhuil, luister bijzette, daarna kwam zij buiten met
uwer sierriedoos in de hand, na de twee nurgeloge te hebben,
nam zij plaats achter hare moeder. Khatje Soko sprak:
Khatje uwer eutera broeder, die nog jong zijden, roud
dairt uwer uwer is gekomen, welken sprek. uwer uwer
rakfatie uwer uwer beschaamd en hield langer tye het schil,
knijgen, uwer uwer voor haren broeder niet bevreemd, dan zover,
de zij hem aangesproken hebben, op het laatste hagen zij
zacht te spreken. Was melkom en geroet broeder. Khatje
Soko met aangeaan en antwoordde in haast, ik dank u.

[Handwritten text in Dutch, mostly illegible due to cursive script and fading. The text appears to be a continuation of a letter or a narrative, with several lines of script visible across the page.]

Gjahn Rondo lichte in vrees Gladje Soko, voor wie
ziet hij dan mijne dochter aan? Gladje Soko antwoordde
ik gelast dat zij eenen boden zij, die mij kwam aanspreken
Lumie Karafatie glimlachte met nergeslagen oogen, de
twee discipelen stonden haar aan, omdat zij in hun leven
nog nimmer zulk een vriend gezien hadden. Gladje
Soko raakte verlegen doek was in zich reiken en lach
stree, omdat hij zich herinnerde priester dat hij was.
Gjahn Rondo zette tot Gladje Soko, dat er in het
land het gerucht verspreid wordt, dat een boevenatuurlijk
en wijze schriftgeleerde, die schoon en nog jong is, lidoven
is in de leer der zielsoverhuizing: deze, afkomstig van den
evenwel kwam op Java aan en bracht allerbete letteren me,
die, Leomide werken in de Karmische taal, hij heeft zich bezig
met het geven. Menschen uit vele landen namen bij hem onder,
wie, heeft de bewoners van Mendana Kamolan ⁱⁿ in hien
me kennis ten achtentzware hij hier, dan zoud ik bij ^{hem} onder,
mijn millen geriet. Gladje Soko antwoordde lachende:
deene, die dat bericht verhaalt. Ench, maartoor hij de waarsheid
verooroethe in ik ben deene daarover gesproken wordt.
Gjahn Rondo schrok in sprak aldus: ik ben meken
like gelukkig door u bezocht te worden, daar ik dan
ben schiefte zij mij te ondermizen. Gladje Soko antw
moordde: wanneer zij, gaarne ondermijns van mij geriet,
dan ben ik daartoe gereed. Hetvolgend mens Gjahn
Rondo in de leer der zielsoverhuizing en in de Kar
mische taal ondermizen, nadat zij volkerly was, gaf zij ver
volgens hare dochter zelfe ondermijns, die ook alles begreep.
Gladje Soko ging voort ondermijns te geven. De be
stouers van het land, Mendana Kamolan werden door hem
ondermizen en ondermijpen zich aan den overzeeschen schrift
geleerde. Hij viiesden hem als ontbeteren. Patet hi tenen

Handwritten text in a cursive script, likely a Dutch manuscript. The text is written on aged, slightly stained paper. It consists of several paragraphs, with some lines indented. The script is dense and characteristic of 17th or 18th-century Dutch handwriting. There are some large, decorative initial letters, such as 'P' and 'V'. The text appears to be a letter or a formal document, given the use of 'Gedacht' (thought) at the beginning of some sections.

tye in het verblyf der minne gelofte van grootte de min-
hied van Matje Soko overal bekend, zocht zulke den Bar-
tik brengen van Hendang Hamolan ter oore kwam, welke
zich vervolgens naar het verblyf dier medame begaf, ten
einde Matje Soko te ontmoeten. Alsat hy zich flechts
even naacht op de letteren, de Kawiische taal, de taal der
viersoverhuizing en allerhande bovennatuurlykheiden, die
toegede, duurde het niet lang of hy was alle wetenſchaps-
pen magtig.

Wist toen Kyahie Batik in het verblyf der medame aankom-
me Matje Soko. Com! by myn komst alhier, zag ik of
den grooten weg een menighe menschen verward door elkan-
der loopen, zonder te weten waarheen zy zouden vlagten, om wel-
te reden is dat. De patik antwoordde: het zijn allen anderen
men van dit land, die vette menschen tot spijs voor den vorst
opzoeken, waarvan dagelijks een diert geboord te worden. Ma-
die Soko fchrok in was verwondt, het verhaal van den Batik
te vernemen, hy zeide: Wel oom! wanneer het zoo gaat, ver-
wondt de vorst, het verdoof van zijn eien hand, daar-
om heb ik vele zynen degen ontmoet gezien. Alsat Ma-
die Soko stil had geraden, duurde het niet lang of al zyne
bevolingen kwamen aan loopen, om zyne hulp in te roepen. Zy wien
den allen en verzochten hem hun te willen beschermen, omdat
zy door zendingen van den vorst zijn achtervolgt geworden.
Toen Matje Soko zulke vernam, zeide hy tot den Kyahie
Batik: Com! Bied mij flechts den vorst tot spijs aanschou-
ik heb u verzocht, namelijk, dat men mij een stuk grond, en het
land Hendang Hamolan geve, ter grootte van mijn hoofddoek. Men
neer ik hebbelue ontvangen zal hebben, zal ik u mij tot spijs aan-
bieden.

Kyahie Batik fchrok, toen hy het verhaal van Matje So-
ke had aanschouwd, hy antwoordde: Heer! ik ben niet in staat
iemand ongelukkig te maken, het is menschelyk dat gy

Handwritten text in a cursive script, likely a Dutch colonial manuscript. The text is written on a single page and is densely packed, with many lines of text. The script is a mix of cursive and some more formal, possibly printed, elements. The text appears to be a letter or a report, discussing various matters, possibly related to the Dutch East India Company (VOC) or a similar colonial administration. The handwriting is somewhat difficult to decipher due to its cursive nature and the age of the document.

voortgaat onderwys te geven, omdat er alhier nog vele onkundige
menschen zijn. Matjie Soko antwoordde, laat mij sterken, ik heb
vast besloten mij voor de inwoners van Mendang Kamolan op te
geven, welke allen onderwijs van mij hebben genoten. Matjie Montomun
de bittendste, toen hij het gesprek tusschen Matjie Soko en den
Batik Sengger had overhoord, en riep uit, Waar? hoe zal ik mij
gedraagen, wanneer gij mij achterlaakt, ik kan zulks niet dulden,
dus zal ik mij voor u opofferen. Matjie Batik nam het woord
op, Waar? hij heeft gelijkt, dat hij kracht u van uw voornemen
te doen afzien. Matjie Soko antwoordde, wanneer het zoo is, con-
dan hebt gij natheloo's onderwijs gegeven, wanneer gij niet onver-
schillig zijt over mijnen dood, stelt gij dus een geloof in de
betrouwers van Mendang Kamolan, welke van mij onderwijs heb-
ben genoten, en sterken in eenig leuen. Com geloof mij, het
zal niet plaats hebben, dat ik sterf, volg mijnen wil, bere-
mij den dood tot zijns aeng, wanneer ik het verwachtte zal over-
kruigen hebben, dat de vorst stellig geen bevoor hebben, omdat
ik menschen kan maken, alsoo onthij dien menschen dage-
lijks hebben wilt, daaraan is geen gebrek. Batik Sengger ant-
woordde, ik laat het aan u, en wil even.

Daar na daarna, kwam de zendingling van den vorst. De
vorst spijnde dat hij haakte van de medede, ten einde Rya-
hien Batik te ontmoeten en zeide hem: Matjie Batik!
gij mocht ontboden, om den vorst spijns te leuen, daar gij
zulks in een langen tijd gedaan hebt, kan de vorst niets
bekken eten. De Batik antwoordde, om mij geschiedt, juist
heb ik eenmaal gekregen, ziedaar zijn uitricht, hij is nog jong
en schoon, stellig is een vleesch malsch. De zendingling mer-
sustomde bij het zien van Matjie Soko's schoonheid, zoelang
hij leefde hij bij niemand, als den vorsten zoon, die hem daar,
in overtrof.

Handwritten text in a script, likely a form of Malay or Indonesian, covering the left page of the manuscript. The text is written in a cursive style with many diacritics and is organized into several paragraphs. The script is dense and fills most of the page area.

Padat Madjoe Soke zucht toe opgeschikt, mer hij verzels
gens naar den Kijahie Batih geleid, ten einde den vorst te ver-
den aangeboden. Al zijne leerlingen, zoome de Kyahie Kondo en
de bewoners van Mendang Kamolan ontrent de helft, volgen
Madjoe Soke na, met het voornemen zich voor hem op te offeren.

Bij zijne komst in den kraton, werd Kyahie Batih door twee
vrouwelijke ambtenaren, Soeko en Sone genaamd, ontvangen en ze
den Kijahie Batih voor vorst Kemoto Tjinekar. Madjoe Soke was
niet al degene welke waren medegegaan hielden buiten schit. De vorst
vroeg den Batih: Welken Batih! komt gij mij voedsel aanbied-
den, want lang heb ik niet lekker gegeten, wanneer ik geen menschen
steek' uit, dan gevoel ik mij naer, nu juist kan ik lekker eten, ik
heb een der vrouwelijke meisjes, die uit is laten braden, thans bin
ik meder ontkeken en mit leert vijf dagen, daarenboven bin ik aan den
blasaafgang, wanneer geen menschen kan gekregen worden, kelt gij in
de buchte voornemen mij tot voedsel strekken of slaht mi eenen
mantel die niet schoon is, dereloe valt gemakkelijk te vervangen.

De patih Tjengger beurot zijn verbod, zeggende: Waar! een on-
derdaan heeft reeds iemand, die afkomstig is van den overval, den
ke begerig is den vorst tot spijs te worden aangeboden, maar hij had
een verzoek, namelijk, dat hem een stukje groves den vorst toe,
behoude in het land, Mendang Kamolan worde gegeven, slechts de
grootte zijns hoofddachs hebbende. Wanneer het voornoemd gevraagde
stukje groves ontvangen was, nam hij genegen dat zijn ligchaam tot
spijs diene.

De vorst was zeer verheugd, vraegde den Kyahie Batih of de
man, dien gij tot mijn voedsel wil aanbieden, oud of jong. De
Batih antwoorde: nog jong, zijn ligchaam is vrij van sonden
hy is zeer lekker om gegeten te worden, hij is buiten.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in a dark ink on aged paper. It consists of several lines of text, with some words and phrases written in a larger, more decorative script. The text is arranged in a single column, with some lines starting with a large initial letter. The handwriting is fluid and characteristic of the 18th or 19th century.

dang Kamolan. De vorst en zijne onderdanen volgden de uitspreiding
des hoofddraks, deszelfs grootte bedekte de onderkoningheden van Java.
Madji Scho sprak tot vorst Deroto Fjengkar, Heer! denijl
mijn hoofddraks des vorsten onderkoningheden bedekt, is het land. Men
dang mijn eijebaten, thans verroep ik deszelfs overgave uit de vor-
sten hand. Deroto Fjengkar beloofde hem zulks; doch Madji Scho
ke nam er geen genoegen in en wilde het volstrekt dadelyk ontvangen.
De vorst werd achtervolgt overal waar hij ging, de bevolkers van Kam-
olan waren reeds allen teruggekeerd en onderwierpen zich
aan Madji Scho, zij boden allen hulp kunnen voor nakijagen, ver-
volgens werd de vorst aan de Zuidzee ingehaalt, sprong in keel en ver-
doemt met zijnen olifant. Deroto Fjengkar nam een andere oer-
daante aan en mer, een mitte kaaiman, ter grootte van een beren,
namer deszelfs drift licht deszelfs rug naar een eiland; thans is
volstaan aan den vlek zijns vaders vorst siendeel.

De in eenent witten kaaiman veranderde Deroto Fjengkar, be-
heerschte al wat in keel was, ^{de ontfang over al bij de} ~~zijn bloedverwanten~~ ^{men} menschen; hij
stelde een afpatik aan genaamd Madipatie Sadjak Haino; Lijnd Ka-
jokot heette Kyahie Warjo Soedan, Honggo Saradulo, demang,
Wikriedieto; de pandelgaren heette Bonggo; zijn bloedverwanten heet,
ten Kalojoer raden Warjo Belling, raden Warjo Bontal, ngaben,
ten Moeloeng Rikto, demang Kabontang, raden Warjo Kipit Ge-
thak, ridders wordt de Zuidzee thans door twee beheerscht, de
een een vrees genaamd Manginnangin, de tweede Deroto Fjeng-
kar voornoemd.

Deroto Fjengkar veroorzaakte onophoudelijke wanorde in keel, dan
wel aan land, hij hielde zich bezig de menschen op de wegen te wreken
ten einde deselve afkierethen en ontbrengen, hij schepke vermaak
naar de rivieren te zemenen, alwaar deselve vele menschen op,
at, hetgeen de vorstin Mangin Kangan zeer verdriette, tot dat zij

aldus sprak: degene die de witte kaaiman kon doen verdwijnen, maak
ik mijn dienaar. Derreke Fjengkar nam toe in grootte, zijne
lenkte was die van een paal afstane, de opening zijns monds licht
naar de deur ener grot, dierelks geluid jaagt vries aan, dierelks schreeuw
dagelijks om verlossing.

Men verhaalt dat Hadjie Soko, na de verdwijning van Derreke
Fjengkar, met zijne troepen naar het land Mendang Kamolan terug
keerde, vervolgens volgde hij als vorst op, bijgenaamd Djoko, zoowel
de grooten als de gemeenen van Mendang Kamolan onderwierpen zich,
de droefheid des harten ging over, omdat er geen menschelijker heer
was, en heerschte vrede in het land Mendang Kamolan en hetzelve
werd bedekt met bloemen met voort, de klederen en uitwaren waren
goedkoop, al wat geplant werd kwam op, de inborst van Hadjie Soko
was rechtvaardig, liefderijk en edelmoedig te zijn, de geringe klasse
leefde met rust, en waren geen boosdoeners, vijandschap plegen
durfde men niet. vele ghesetijke heren kramen van den over-
nal op Java aan in al de ambtenaren van Mendang Kamolan,
metke den titel vorder van bepaties, Mantries en onderanen, was
en nog in hunne betrekkingen. Hyatie Fjengkar was steeds patih.

Hiervolgens kwam vorst Djoko buiten om audientie te geven
aan al zijne onderanen, bepaties, mantries, poenggoms, p. di-
naren, en priesters, de medame Singkerran verscheen ook. de
patih Fjengkar stond vooraan, de vorst sprak tot hem: Hadje
maak van al mijne dienaar bekend, dat ik mijne leerlingen
Doudaogela en Mannami uitverkoren heb tot hoofden over mij-
ne dienaar seven hondert bepaties. Mannami heeft de reg.
terhand, Doudaoge de linkere. Mannami geef ik den naam
van Hadipatie Doeko Nagoro, Doudaoge dien van Had-

Handwritten text in a cursive script, likely a transcription of a story or historical account. The text is dense and fills most of the page, with some marginalia and corrections. It appears to be a continuation of the narrative on the opposite page.

Handwritten text in a script, likely Javanese, covering the left page of the manuscript. The text is written in a cursive style with many ligatures and is organized into several paragraphs. The script is dense and fills most of the page area.

dipatie Seure Hadier maar beiden zijn nog in den kraton, zij meken
zich van mij niet scheiden. Het antwoord van den patih in al de on-
derdanen was, nu wil geschiede. De vorst hervatthet en nog meer ver-
der! daar ik nog altoos onveranderlijk ben, neem ik den naam aan
van Karde Hannom vorst Djoko. Alle onderdanen antwoordden te-
gelijk en zeiden nu wil geschiede, vervolgens keerde de vorst naar den
kraton terug. Nu volgt het verhaal van den zoon van vorst Demato
Tjengkar, genaamd raden Harjo Dannoisore, die bij de verduijning
van zijner vader, heimelijk het land verliet, lospeken doorkwamte, wallen
doorliep en bergen opklimtende, omdat hij door de inwoners van Mendang
Kamolau achtervolgt werd, denijl zulks de last was van vorst Djoko. Het
was aan alle onderdanen, voornamelijk van het land, als van dorpen verboden zich
opthouden of zij mochten staden Dannois Woro ontmoet hebben, degene
die hem wat kan terugkeeren en zal vele gunst berijpen genieten.

Het voornoemde raden Dannois Woro betreft, door God, was het
bepaalt geworden, dat hij Java zal beheeren en dat van hem alle Javasche
vorsten zullen afkammen; hij reisde steeds voort en was reeds verre
verreijderd van het land. Mendang Kamolau, hij had slechts vier poncharan
(kinnere) met zich medegenomen, allen zoons van Soemengong, genaamd
Begdjo, Dahoelut, Moennoro en Moennamir; deze twee laatste waren
zijn ^{broeders} ~~broeders~~ Begdjo en Dahoelut waren de oppassers.
Indien de slugt al noch liep raden Dannois Woro, zulks was voor hem
ene bebedening. De vier poncharan zeiden, Heer! milaan laat ons ophouden,
wij zijn allen hongerig en slaperig. Dannois Woro reisde: indien zij allen niet
sharden kunt het eten en slapen te laten, zoo keur terug naar Mendang
Kamolau, ik zal al de moeytigheden allen doorstaan, zoo lang als ik in
leven blijf.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in a single column and appears to be a list or a series of entries, possibly related to a legal or administrative record. The script is dense and difficult to decipher without specialized knowledge of the language and script.

[illegible]

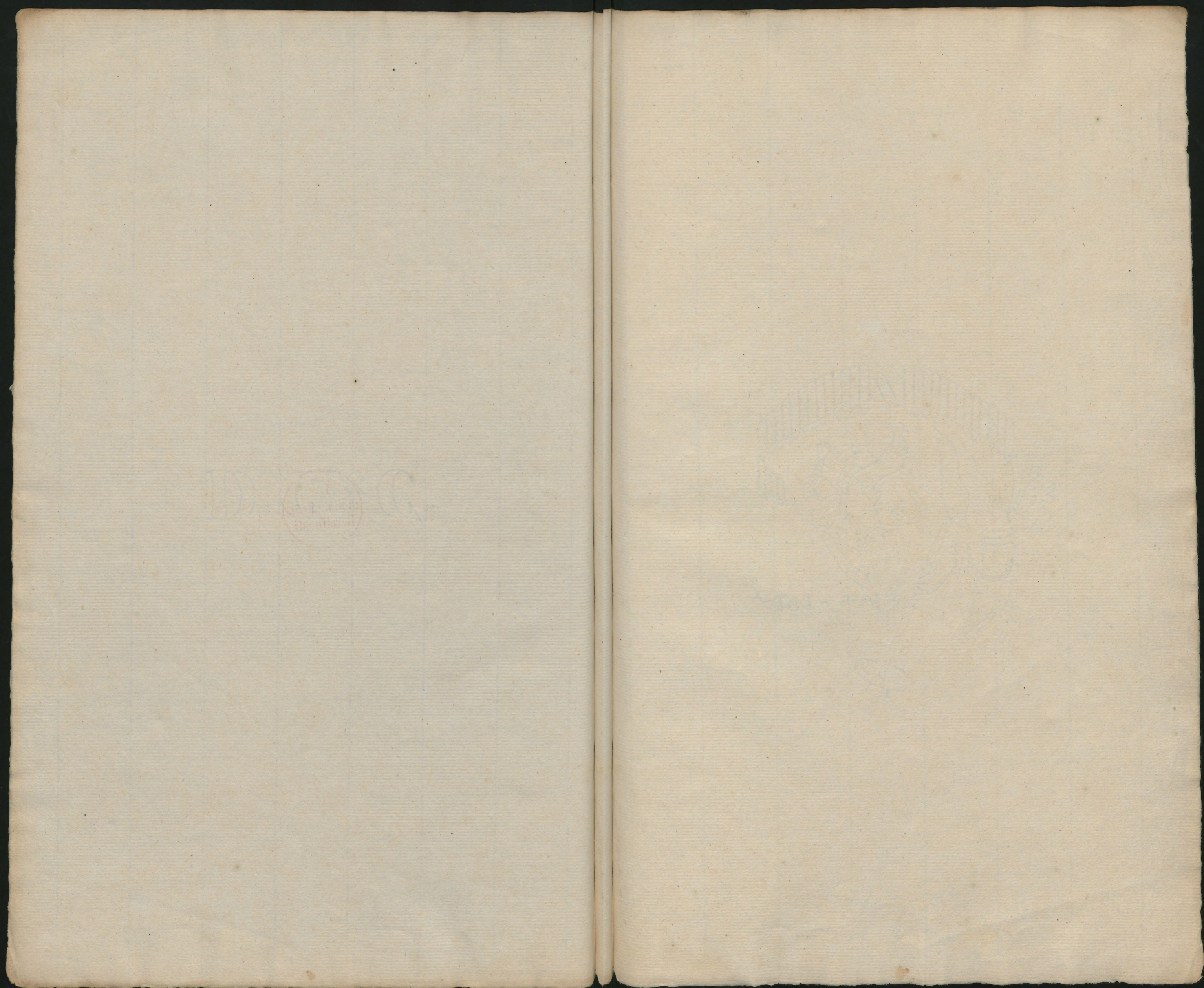
Handwritten text in Hebrew script, likely a manuscript or a page from a book. The text is written in a cursive style and is arranged in approximately 15 horizontal lines. The ink is dark, and the paper appears aged. The text is written in a cursive style, with many ligatures and flourishes. The lines are roughly horizontal, but the text is somewhat slanted. The overall appearance is that of a historical document or a page from a handwritten book.

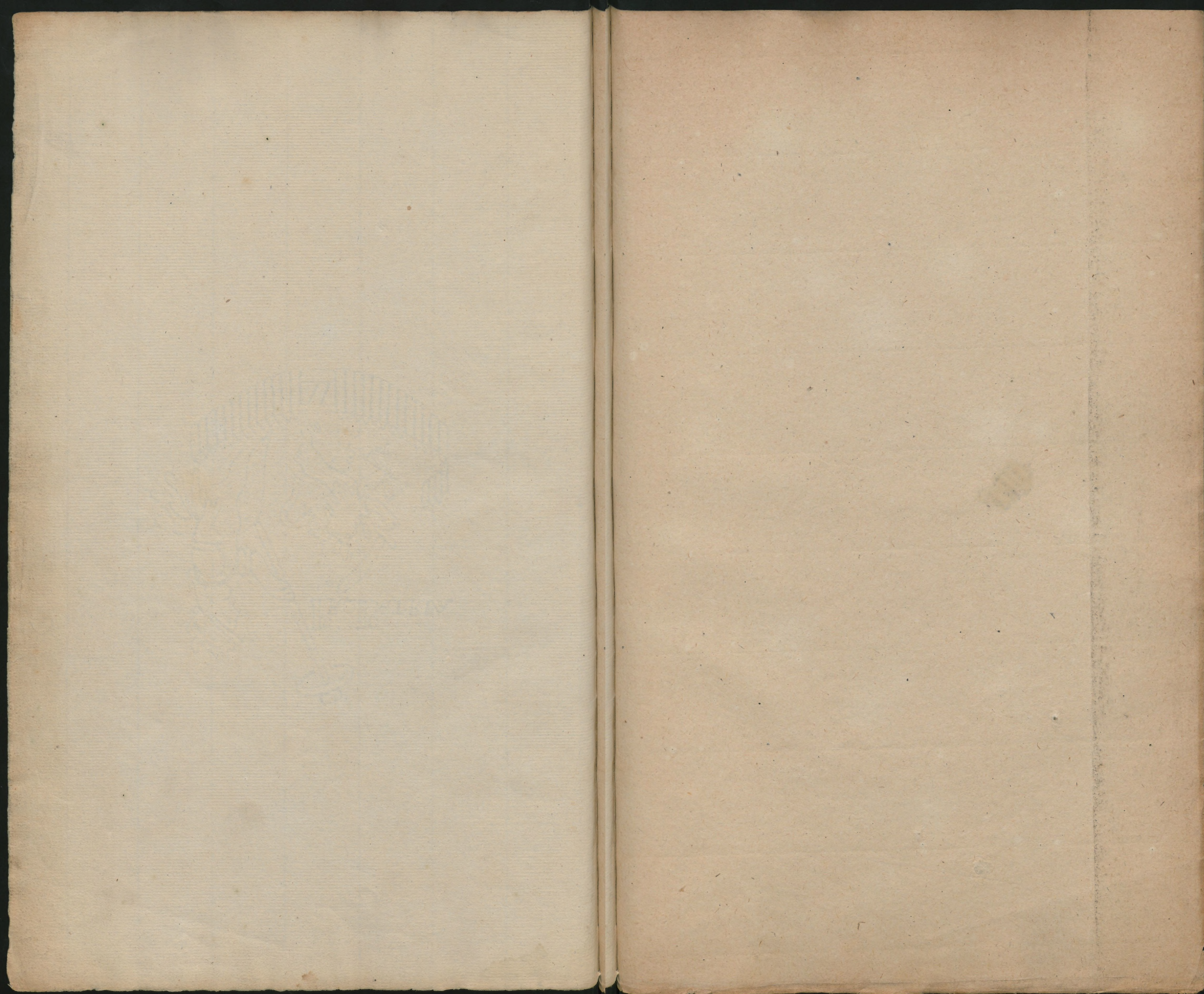
Handwritten text in a cursive script, likely a manuscript. The text is written in a single column on the left page of a double-page spread. The script is dense and flowing, with many ligatures and flourishes. The text appears to be a continuous narrative or a series of related statements. The ink is dark, and the paper shows signs of age and wear.

22 Blatt

Die letzten 3 Bl. unbeschrieben u. ungezählt.
Bl. 16, 26, 3a, 20a, 21a, 22a unbeschrieben.
Koll. 16.8.1977

Ms. or. quart. 1137